

WYMAGANIA EDUKACYJNE z Fizyki - KLASA 8.

Z fizyki stosuje się ocenianie punktowe.

Szczegółowe warunki i sposoby oceniania określone są w Statucie Szkoły Podstawowej nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Białogardzie.

I. Drgania

Lp.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
1.	wymienia przykłady ruchu drgającego;	opisuje ruch okresowy wahadła; wskazuje położenie równowagi.	posługuje się pojęciem amplitudy wraz z jej jednostką.	wyznacza amplitudę drgań i położenie równowagi ciężarka zawieszonoego na sprężynie;	opisuje zmiany prędkości drgającego ciała.
2.	wyodrębnia zjawisko z kontekstu; posługuje się pojęciami amplitudy, okresu i częstotliwości do opisu ruchu okresowego wraz z ich jednostkami.	doświadczalnie wyznacza okres i częstotliwość w ruchu drgającym;	zapisuje wynik pomiaru wraz z jego jednostką oraz z uwzględnieniem informacji o niepewności pomiarowej.	wskazuje związek między okresem i częstotliwością drgań wahadła a jego długością.	wymienia przykłady urządzeń poruszających się ruchem drgającym;
3.	opisuje ruch drgający (drżania) ciała.	ilustruje doświadczalnie zasadę zachowania energii mechanicznej w ruchu drgającym.	analizuje jakościowo przemiany energii kinetycznej i energii potencjalnej w ruchu drgającym.		
4.	wyodrębnia z tekstów, tabel lub wykresów informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu.	wyznacza amplitudę i okres drgań na podstawie przedstawionego wykresu zależności położenia od czasu.	rysuje wykresy zależności położenia x ciała drgającego od czasu t;	tworzy wykresy ruchu drgającego.	
5.	przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów; przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń.	przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów; przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń.	doświadczalnie wyznacza okres i częstotliwość w ruchu okresowym.	bada zależność okresu drgań wahadła od amplitudy.	bada zależność okresu drgań wahadła od jego masy.

II. Fale

Lp.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
6.	wyodrębnia zjawisko z kontekstu, nazywa je oraz wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla jego przebiegu; wymienia przykłady fal mechanicznych.	posługuje się pojęciem ośrodka materialnego i wskazuje jego przykłady;	opisuje rozchodzenie się fali mechanicznej jako proces przekazywania energii bez przenoszenia materii.	posługuje się pojęciem prędkości rozchodzenia się fali.	demonstruje na przykładzie modelu zjawisko rozchodzenia się fali mechanicznej;
7.	opisuje rozchodzenie się fali mechanicznej jako proces przekazywania energii bez przenoszenia materii; posługuje się pojęciem prędkości rozchodzenia się fali.	do opisu fal posługuje się pojęciami amplitudy, okresu, częstotliwości i długości fali wraz z ich jednostkami.	stosuje do obliczeń związku między amplitudą, okresem, częstotliwością i długością fali.	wskazuje, jak wybrane cechy ośrodka wpływają na wielkości opisujące fale.	
8.	wyodrębnia zjawisko z kontekstu, nazywa je oraz wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla jego przebiegu; wytwarza dźwięki.	opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych w powietrzu;	podaje przykłady źródeł dźwięku.	rozdziela dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; wymienia przykłady ich źródeł i zastosowań (F).	
9.	przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów; opisuje przebieg doświadczenia lub pokazu; wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania oraz wskazuje rolę użytych przyrządów.	posługuje się pojęciami natężenie i wysokość dźwięku;	doświadczalnie demonstruje dźwięki o różnych częstotliwościach z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu muzycznego.	opisuje jakościowo związek między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią fali i amplitudą fali;	opisuje jakościowo związek między wysokością dźwięku a częstotliwością fali.

III. Elektrostatyka

Lp.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	Bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
10.	• podaje nazwy cząstek, z których zbudowany jest atom; • wskazuje, że zjawiska elektryzowania polegają na przemieszczaniu elektronów.	• stosuje jednostkę ładunku.	• posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego jako wielokrotności ładunku elementarnego;	• przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, kilo-, mega-).	
11.	• opisuje sposoby elektryzowania ciał przez potarcie i dotyk, wskazuje, że zjawiska te polegają na przemieszczaniu elektronów.	• demonstruje zjawiska elektryzowania przez potarcie lub dotyk.	• wskazuje rolę uziemienia w kontekście elektryzowania.		
12.	• przeprowadza wybrane obserwacje, pomiary i doświadczenia, korzystając z ich opisów; • opisuje jakościowo oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych.	• opisuje budowę elektroskopu; • demonstruje wzajemne oddziaływanie ciał naelektryzowanych.	• analizuje działanie elektroskopu na podstawie opisu jego budowy;	• demonstruje, jak oddziaływanie ładunków zależy od odległości.	• wskazuje, że siła wzajemnego oddziaływania ładunków nie zależy od rozmiarów ciał, na których zgromadzony jest ładunek; •
13.	• posługuje się pojęciami: elektron, jon i ładunek elektryczny; • wskazuje przykłady przewodników i izolatorów elektrycznych.	• wskazuje podobieństwa i różnice w budowie wewnętrznej przewodników i izolatorów.	• bada (np. za pomocą źródła napięcia oraz żarówki lub amperomierza), czy dana substancja jest przewodnikiem czy izolatorem; • opisuje przemieszczenie ładunków w przewodnikach pod wpływem oddziaływania ze strony ładunku zewnętrznego (indukcja elektrostatyczna).	• doświadczalnie demonstruje trwałe elektryzowanie przez wpływ;	• posługuje się pojęciem przebiecia elektrycznego;

IV. Prąd elektryczny

Lp.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
14.	wskazuje napięcie jako cechę źródła energii elektrycznej.	wymienia elementy najprostszego obwodu elektrycznego; stosuje jednostkę napięcia;	wskazuje, jak włącza się do obwodu elektrycznego woltomierz.	posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego jako wielkości określającej ilość energii potrzebnej do przeniesienia jednostkowego ładunku w obwodzie;	stosuje do obliczeń wzór łączący napięcie, energię elektryczną oraz ładunek.
15.	opisuje przepływ prądu w obwodach jako ruch elektronów swobodnych albo jonów w przewodnikach.	posługuje się pojęciem natężenia prądu wraz z jego jednostką; określa kierunek przepływu prądu w obwodzie;	wskazuje, jak włącza się do obwodu elektrycznego amperomierz.	stosuje do obliczeń związek między natężeniem prądu a ładunkiem i czasem jego przepływu przez przekrój poprzeczny przewodnika.	wymienia skutki przepływu prądu elektrycznego o różnym natężeniu.
16.	przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń; wskazuje opór elektryczny jako konsekwencję budowy ciała.	posługuje się pojęciem oporu elektrycznego jako własnością przewodnika; posługuje się jednostką oporu.	stosuje do obliczeń związek między napięciem a natężeniem prądu i oporem.	doświadczalnie wyznacza opór przewodnika przez pomiary napięcia na jego końcach oraz natężenia prądu przez niego płynącego;	
17.	posługuje się symbolami graficznymi elementów obwodu elektrycznego; odczytuje wskazania mierników.	rysuje schematy obwodów elektrycznych składających się z jednego źródła energii, jednego odbiornika, mierników i wyłączników; łączy według podanego schematu obwód elektryczny składający się ze źródła (akumulatora, zasilacza), odbiornika (żarówka, brzęczyka, silnika, diody, grzejnika, opornika), wyłączników, woltomierzy, amperomierzy.	stosuje do obliczeń związek między napięciem a natężeniem prądu i oporem;	rozpoznaje zależność rosnącą bądź malejącą na podstawie danych z tabeli lub na podstawie wykresu.	rozpoznaje proporcjonalność prostą na podstawie wykresu;
18.	przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, centy-, hekto-, kilo-, mega-); wskazuje źródła energii elektrycznej i odbiorniki energii.	posługuje się pojęciem pracy prądu elektrycznego wraz z jednostką;	wyróżnia formy energii, na jakie jest zamieniana energia elektryczna.	oblicza koszt energii elektrycznej;	analizuje diagram przemian energii elektrycznej.

19.	przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zaokrąglony do zadanej liczby cyfr znaczących.	posługuje się pojęciem pracy i mocy prądu elektrycznego wraz z ich jednostkami.	stosuje do obliczeń związek między pracą i mocą prądu elektrycznego wraz z ich jednostkami.	posługuje się pojęciem mocy znamionowej;	
20.	opisuje warunki bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej.	opisuje rolę izolacji w domowej sieci elektrycznej (F); wymienia elementy domowej instalacji elektrycznej;	rozdziela symbole ostrzegające o zagrożeniu porażeniem prądem elektrycznym.	opisuje rolę bezpieczników przeciążeniowych w domowej sieci elektrycznej (F).	rozdziela typy bezpieczników przeciążeniowych (F);

V. Magnetyzm

Lp.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń:				
21.	nazywa bieguny magnesów stałych i opisuje oddziaływanie między nimi; opisuje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu.	opisuje zasadę działania kompasu; posługuje się pojęciem biegunów magnetycznych Ziemi; wyodrębnia z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów, rysunków schematycznych lub blokowych informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska bądź problemu; ilustruje je w różnych postaciach; opisuje przebieg doświadczenia lub pokazu; wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania oraz wskazuje rolę użytych przyrządów.	opisuje na przykładzie żelaza oddziaływanie magnesów na materiały magnetyczne i wymienia przykłady wykorzystania tego oddziaływania.	posługuje się pojęciem ferromagnetyku;	opisuje mechanizm oddziaływania magnetycznego, korzystając z pojęcia domen magnetycznych;
22.	opisuje zachowanie się igły magnetycznej w otoczeniu prostoliniowego przewodnika z prądem.	opisuje przebieg doświadczenia lub pokazu; wyróżnia kluczowe kroki i sposób postępowania oraz wskazuje rolę użytych przyrządów.	opisuje budowę i działanie elektromagnesu (F); opisuje wzajemne oddziaływanie elektromagnesów i magnesów (F);	wymienia przykłady zastosowania elektromagnesów (F).	doświadczalnie demonstruje zjawisko oddziaływania przewodnika z prądem na igłę magnetyczną.

23.	wskazuje, że oddziaływanie magnetyczne jest oddziaływaniem na odległość.	wskazuje oddziaływanie magnetyczne jako podstawę działania silników elektrycznych (F).	opisuje funkcje elementów silnika elektrycznego z elektromagnesem jako wirnikiem (F).	doświadczalnie demonstruje zjawisko oddziaływania przewodnika i magnesu;	
24.	wymienia rodzaje fal elektromagnetycznych: radiowe, mikrofalę, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie i gamma (F).	wskazuje przykłady zastosowania fal elektromagnetycznych (F).	korzysta do obliczeń z zależności łączącej prędkość fali elektromagnetycznej, jej częstotliwość oraz długość.		

VI. Optyka

Lp.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
	Uczeń				
25.	opisuje światło białe jako mieszaninę barw; opisuje światło lasera jako jednobarwne.	rozpoznaje źródła światła.	wskazuje, że różne barwy otrzymuje się dzięki odpowiedniemu mieszanemu światła czerwonego, zielonego i niebieskiego.		
26.	ilustruje prostoliniowe rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym.	wyjaśnia powstawanie cienia i półcienia.	rozdziela pojęcia wiązka światła i promień światła.		
27.	opisuje zjawisko odbicia światła od powierzchni płaskiej; opisuje zjawisko rozproszenia światła przy odbiciu od powierzchni chropowatej.	analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadła płaskiego; posługuje się pojęciami normalna do powierzchni, kąt padania i kąt odbicia.	doświadczalnie demonstruje powstawanie obrazów za pomocą zwierciadeł płaskich.	posługuje się prawem odbicia światła;	konstruuje bieg promieni ilustrujący powstawanie obrazów pozornych wytwarzanych przez zwierciadła płaskie.
28.	opisuje skupianie promieni w zwierciadle wklęsłym.	analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadeł sferycznych.	doświadczalnie demonstruje zjawisko powstawanie obrazów za pomocą zwierciadeł sferycznych.		

29.	• posługuje się pojęciami: normalna do powierzchni, kąt padania i kąt załamania;	• doświadczalnie demonstruje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków.	• opisuje jakościowo zjawisko załamania światła na granicy dwóch ośrodków różniących się prędkością rozchodzenia się światła.	• wskazuje kierunek załamania światła na granicy dwóch ośrodków.	
30.	• przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń. • opisuje światło białe jako mieszaninę barw i ilustruje to rozszczepieniem światła w pryzmacie.	• opisuje światło lasera jako jednobarwne i ilustruje to brakiem rozszczepienia w pryzmacie.	• doświadczalnie demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie.	• wymienia inne przykłady rozszczepienia światła.	
31.	• przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń;	• rozpoznaje soczewkę skupiającą.	• opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej przechodzących przez soczewkę skupiającą, posługując się pojęciem ogniska.	• doświadczalnie demonstruje powstawanie obrazów za pomocą soczewek;	• otrzymuje za pomocą soczewki skupiającej ostre obrazy przedmiotu na ekranie.
32.	• rozpoznaje soczewkę rozpraszającą.	• opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej przechodzących przez soczewkę rozpraszającą, posługując się pojęciem ogniska.	• posługuje się pojęciami krótkowzroczności i dalekowzroczności oraz opisuje rolę soczewek w korygowaniu tych wad wzroku (F).	• rysuje konstrukcyjnie obrazy wytworzone przez soczewki.	

(F) – Wymaganie fakultatywne, w przypadku którego decyzję o jego zrealizowaniu oraz zakresie, w jakim będzie ono zrealizowane, podejmuje nauczyciel na podstawie oceny dostępnego czasu, umiejętności uczniów i ich zainteresowania danym zagadnieniem.